

Βρυξέλλες, 24.7.2019
COM(2019) 354 final

2019/0161 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου διακυβέρνησης για το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Όταν η παγκόσμια κρίση έπληξε την Ένωση και τη ζώνη του ευρώ πριν από μια δεκαετία, η Ένωση βρέθηκε σύντομα αντιμέτωπη με τη ραγδαία επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής της κατάστασης. Η χρηματοπιστωτική κρίση γρήγορα εξελίχθηκε σε οικονομική κρίση και σε κρίση δημόσιου χρέους στη ζώνη του ευρώ. Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ελήφθησαν μέτρα με σκοπό τη διατήρηση της σταθερότητας και της ακεραιότητας της ζώνης του ευρώ. Έκτοτε, τα βήματα αυτά συμπληρώθηκαν και ενισχύθηκαν με διάφορες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των τρωτών σημείων στην αρχιτεκτονική της ζώνης του ενιαίου νομίσματος μακροπρόθεσμα. Παρότι έχουν σημειωθεί σημαντικές βελτιώσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώνονταν στην έκθεση των πέντε Προέδρων του Ιουνίου του 2015 και στο έγγραφο προβληματισμού, της 31ης Μαΐου 2017, σχετικά με την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα σημαντικά κενά. Ένα από τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την κρίση είναι ότι τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ θα πρέπει να ενισχύσουν περαιτέρω την ανθεκτικότητα των οικονομιών τους, μέσω στοχευμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, με σκοπό την προαγωγή της σύγκλισης και της ανταγωνιστικότητας της ζώνης του ευρώ συνολικά.

Στο πλαίσιο αυτό, στη σύνοδο κορυφής για το ευρώ που διεξήχθη (σε διευρυμένη σύνθεση της ΕΕ των 27) στις 14 Δεκεμβρίου 2018, οι ηγέτες της Ένωσης ανέθεσαν στην Ευρωομάδα να επεξεργαστεί μια σειρά ζητημάτων με σκοπό τη συμβολή στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, και ιδίως τον σχεδιασμό, τους όρους εφαρμογής και το χρονοδιάγραμμα ενός δημοσιονομικού μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας για τη ζώνη του ευρώ, καθώς και για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών (ΜΣΙ ΙΙ) σε εθελοντική βάση. Το εν λόγω μέσο θα είναι μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ και θα εγκριθεί με βάση τη σχετική νομοθετική πρόταση της Επιτροπής που θα τροποποιηθεί εφόσον κριθεί απαραίτητο. Στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής για το ευρώ αναφέρθηκε επίσης ότι το μέσο θα πρέπει να υπόκειται σε κριτήρια και στρατηγική καθοδήγηση από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Κατά τον απολογισμό τέσσερα χρόνια μετά την έκθεση των πέντε Προέδρων, στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης», της 12ης Ιουνίου 2019¹, περιγράφηκαν τα επόμενα βήματα για την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Υπογραμμίστηκε κυρίως ότι ένα δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα θα συνέβαλε στην ανθεκτικότητα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης μέσω της παροχής στήριξης σε συνεκτικές δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας και σύγκλισης που εγείρονται για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Στην ανακοίνωσή της η Επιτροπή ανέφερε επίσης ότι ήταν έτοιμη να προτείνει νέο κανονισμό βάσει του άρθρου 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με το πλαίσιο διακυβέρνησης του εν λόγω μέσου, με πλήρη σεβασμό των προνομίων της Επιτροπής όσον αφορά την υλοποίηση του προϋπολογισμού και του προγράμματος. Στις 14 Ιουνίου 2019 η Ευρωομάδα κατέληξε σε συμφωνία σχετικά με τους όρους λειτουργίας του μελλοντικού δημοσιονομικού μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, καθώς και για τα κράτη μέλη

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0279&from=EN>

που συμμετέχουν στον ΜΣΙ ΙΙ σε εθελοντική βάση². Κατά τη σύνοδο κορυφής για το ευρώ που διεξήχθη στις 21 Ιουνίου 2019 οι ηγέτες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη συμφωνία και τόνισαν την ανάγκη να προχωρήσουν οι εργασίες για όλα τα εκκρεμή ζητήματα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αυτονομία των αποφάσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ³.

Για τον σκοπό αυτόν, ο προτεινόμενος κανονισμός θεσπίζει πλαίσιο διακυβέρνησης για ένα νέο δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ. Το μέσο αυτό θα συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα στήριξης μεταρρυθμίσεων⁴. Το πλαίσιο διακυβέρνησης θα παρέχει καθοδήγηση οικονομικής πολιτικής για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που θα λαμβάνουν στήριξη από το νέο δημοσιονομικό μέσο σύμφωνα με το γενικό πλαίσιο της Ένωσης για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής.

Στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης μεταρρυθμίσεων, στόχος του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα είναι η προαγωγή της συνοχής εντός της Ένωσης μέσω της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, όπως καθορίζονται σε συνεκτικές δέσμες. Ο προτεινόμενος κανονισμός αποσκοπεί στην οργάνωση της πτυχής διακυβέρνησης του εν λόγω δημοσιονομικού μέσου και πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με το πρόγραμμα στήριξης μεταρρυθμίσεων.

Στο πλαίσιο αυτό θα ανατεθούν στο Συμβούλιο, στο οποίο θα έχουν δικαίωμα ψήφου μόνο τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, καθήκοντα σχετικά με τα εξής: i) τη συνολική στρατηγική και εποπτεία όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις στη ζώνη του ευρώ· και ii) την παροχή ειδικής ανά χώρα καθοδήγησης σχετικά με τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που θα στηρίζονται από το δημοσιονομικό μέσο. Ειδικότερα, στον προτεινόμενο κανονισμό προβλέπεται ότι το Συμβούλιο (κατόπιν συζητήσεων στην Ευρωμάδα) θα καθορίζει σε ετήσια βάση στρατηγικές κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για τη ζώνη του ευρώ συνολικά, στο πλαίσιο της σύστασης σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (στο εξής «σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»). Κατά τον καθορισμό των στρατηγικών κατευθύνσεων, το Συμβούλιο μπορεί να ζητεί τη γνώμη της συνόδου κορυφής για το ευρώ. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο εκδίδει σύσταση συνοδευόμενη από ειδική ανά χώρα καθοδήγηση, η οποία απευθύνεται σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και αφορά τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που θα στηριχθούν από το δημοσιονομικό μέσο. Στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ μπορούν να αποφασίζουν να υποβάλουν προτάσεις για δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων· τόσο οι στρατηγικές κατευθύνσεις όσο και η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ κατά την υποβολή συνεκτικών δεσμών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου. Όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, αλλά συμμετέχουν στον ΜΣΙ ΙΙ και είναι πρόθυμα να συμμετάσχουν στο δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα σε εθελοντική βάση, θα πρέπει να προβλέπονται κατάλληλες ρυθμίσεις κατά τρόπο συνεπή με το πλαίσιο που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/14/term-sheet-on-the-budgetary-instrument-for-convergence-and-competitiveness/>

³ <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2019/06/21/statement-of-the-euro-summit-21-june-2019/>

⁴ COM(2018) 391· https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:02e3ae29-64af-11e8-ab9c-01aa75ed71a1.0010.01/DOC_1&format=PDF

Το προτεινόμενο πλαίσιο διακυβέρνησης για το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ ανταποκρίνεται στην ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών της ζώνης του ευρώ, καθώς και στην ανάγκη προώθησης μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων οι οποίες αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ζώνης του ευρώ συνολικά και συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική της σύγκλιση.

Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Το πλαίσιο διακυβέρνησης όσον αφορά το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα θα είναι συνεπές με την καθιερωμένη διαδικασία εποπτείας και συντονισμού των οικονομικών πολιτικών της Ένωσης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Επιπλέον, η εφαρμογή του πλαισίου διακυβέρνησης που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό θα ευθυγραμμιστεί με το χρονοδιάγραμμα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Οι ετήσιες στρατηγικές κατευθύνσεις θα εκδίδονται από το Συμβούλιο ως αναπόσπαστο μέρος της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, η οποία εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πριν από την έκδοσή της από το Συμβούλιο. Ως συμβολή στις στρατηγικές κατευθύνσεις, η Επιτροπή θα ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι στρατηγικές κατευθύνσεις κατά τα προηγούμενα έτη, ενισχύοντας συνεπώς τη συνοχή της καθοδήγησης πολιτικής.

Η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα λαμβάνει υπόψη τις στρατηγικές κατευθύνσεις και θα είναι απολύτως συνεπής με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται, παράλληλα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου μετά από συζητήσεις, κατά περίπτωση, εντός των συναφών και βασιζόμενων στη Συνθήκη επιτροπών. Ειδικότερα, στην ειδική ανά χώρα καθοδήγηση θα αναφέρονται οι συγκεκριμένοι στόχοι των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων –μεταξύ αυτών που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις– για τους οποίους κάθε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ ενδέχεται να επιθυμεί να υποβάλει προτάσεις για συνεκτικές δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Ως εκ τούτου, η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση για τα οικεία κράτη μέλη δεν θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, αλλά θα καθορίζει προτεραιότητες μεταξύ αυτών όσον αφορά την παροχή στήριξης στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου. Για λόγους αποδοτικότητας, η εν λόγω ειδική ανά χώρα καθοδήγηση, η οποία απευθύνεται σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, θα εκδίδεται ως ενιαία σύσταση. Κατά περίπτωση, στην παρεχόμενη καθοδήγηση βάσει του προτεινόμενου κανονισμού θα λαμβάνεται δεόντως υπόψη τυχόν πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής στο οποίο υπόκειται ένα κράτος μέλος τη δεδομένη χρονική στιγμή.

• Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Ο προτεινόμενος κανονισμός θα παρέχει το πλαίσιο διακυβέρνησης για την οργάνωση της καθοδήγησης οικονομικής πολιτικής για τις δέσμες επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων που θα υποβάλλονται στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ. Επιπλέον, θα είναι συνεπής με τα προτεινόμενα προγράμματα της Ένωσης που αφορούν τις επενδύσεις, όπως τα κονδύλια για την πολιτική συνοχής της ΕΕ, ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» και το InvestEU, και θα προβλέπει την εξασφάλιση συμπληρωματικότητας και συνεργειών με τα προγράμματα αυτά.

Ο προτεινόμενος κανονισμός βασίζεται στις ιδέες που παρουσιάζονται στο έγγραφο προβληματισμού, της 31ης Μαΐου 2017, σχετικά με την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης⁵ και συνάδει με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_el.pdf

12ης Ιουνίου 2019, με τίτλο «Εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης: απολογισμός τέσσερα χρόνια μετά την έκθεση των πέντε Προέδρων», στην οποία περιγράφονται τα επόμενα βήματα για την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Το δημοσιονομικό μέσο σχεδιάζεται να ενταχθεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης και το μέγεθός του θα καθοριστεί στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027. Ο προτεινόμενος κανονισμός παρουσιάζει επίσης συνοχή με τους στόχους του εν λόγω πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Ο προτεινόμενος κανονισμός δεν θίγει τα προνόμια της Επιτροπής όσον αφορά την υλοποίηση του προϋπολογισμού και του προγράμματος.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχείο β) σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, προκειμένου να συμβάλει στην καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει, σύμφωνα με τις οικείες διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 121 και 126 της ΣΛΕΕ, μέτρα για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, προκειμένου να χαράσσονται, ως προς τα εν λόγω κράτη, οι προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής, μεριμνώντας ώστε οι εν λόγω προσανατολισμοί να είναι συμβατοί με τους καθοριζόμενους για το σύνολο της Ένωσης και να διασφαλίζεται η εποπτεία τους.

Το άρθρο 121 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν λεπτομερείς κανόνες για τη διαδικασία πολυμερούς εποπτείας που αναφέρεται στην ίδια διάταξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, στόχος του προτεινόμενου κανονισμού είναι η χάραξη προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ μέσω της θέσπισης διατάξεων για ένα πλαίσιο διακυβέρνησης για το μελλοντικό δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης μεταρρυθμίσεων, του οποίου δικαιούχοι είναι τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Δεδομένου του αντικειμένου της πρότασης, η διαδικασία του άρθρου 121 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ αποτελεί τη σχετική διαδικασία για την έκδοση του προτεινόμενου κανονισμού.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Ο προτεινόμενος κανονισμός τηρεί την αρχή της επικουρικότητας, διότι προβλέπει μόνο δράσεις των οποίων οι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη ενεργώντας μεμονωμένα («κριτήριο ανεπάρκειας σε εθνικό επίπεδο») και σε περιπτώσεις στις οποίες οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα με την παρέμβαση της Ένωσης από ό,τι με μεμονωμένες ενέργειες των κρατών μελών («κριτήριο συγκριτικής αποτελεσματικότητας»).

Εν προκειμένω, η καθοδήγηση πολιτικής, όπως οι στρατηγικές κατευθύνσεις για τη ζώνη του ευρώ συνολικά και ο καθορισμός ειδικά σχεδιασμένων επιμέρους στόχων για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, που μπορούν επίσης να ενισχύσουν τη συνολική σύγκλιση και ανταγωνιστικότητα της ζώνης του ευρώ, αποτελούν πράγματι δράσεις οι οποίες μπορούν να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο από ό,τι σε επίπεδο κρατών μελών. Η Επιτροπή είναι η πλέον αρμόδια να αναλαμβάνει σχετικές πρωτοβουλίες

και το Συμβούλιο βρίσκεται στην πλέον κατάλληλη θέση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τέτοιου είδους θέματα σύμφωνα με τον ρόλο που επιτελούν στο πλαίσιο του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής και ο οποίος κατοχυρώνεται στις Συνθήκες.

Επιπλέον, η ενίσχυση του ρόλου των μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπούν τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ όσον αφορά το πλαίσιο διακυβέρνησης του μελλοντικού δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα θα οδηγήσει επίσης σε αύξηση της συλλογικής ανάληψης ίδιας ευθύνης σε επίπεδο ζώνης του ευρώ ως προς τα σχετικά μέτρα συντονισμού των οικονομικών πολιτικών που θεσπίζονται βάσει του παρόντος κανονισμού. Αυτό αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά την αρχή της Συνθήκης σύμφωνα με την οποία ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών αποτελεί «θέμα κοινού ενδιαφέροντος».

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις και οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που πρόκειται να εκδοθούν βάσει της παρούσας πρότασης περιορίζονται στην παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, ενώ η επιλογή των πραγματικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων εξακολουθεί να επαφίεται στο οικείο κράτος μέλος. Κατά συνέπεια, ο προτεινόμενος κανονισμός δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους να αποφασίζει ποια μέτρα είναι απαραίτητα ή σκόπιμο να ληφθούν σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο· ο προτεινόμενος κανονισμός τηρεί την αρχή σύμφωνα με την οποία η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων παραμένει εθνική αρμοδιότητα και τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για αυτήν στο κατάλληλο επίπεδο διακυβέρνησης.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συμμορφώνεται με την αρχή της αναλογικότητας στο μέτρο που συνιστά κατάλληλο μέτρο για την επίτευξη του στόχου της θέσπισης πλαισίου διακυβέρνησης όσον αφορά το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ. Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του συγκεκριμένου πλαισίου διακυβέρνησης στο μέτρο που δεν θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν λιγότερο περιοριστικά μέτρα για τη χάραξη προανατολισμών οικονομικής πολιτικής ως προς τις προτεραιότητες και τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των κρατών μελών. Οι στρατηγικές κατευθύνσεις και η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση που πρόκειται να εκδοθούν βάσει του προτεινόμενου πλαισίου διακυβέρνησης αποτελούν πράξεις χωρίς δεσμευτική ισχύ και περιορίζονται στον καθορισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν, με τη σειρά τους και κατά τη διακριτική τους ευχέρεια, να αποφασίσουν να υποβάλουν ως δέσμη στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Επιπλέον, ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει μόνο το γενικό περιεχόμενο, τη συνέπεια και το χρονοδιάγραμμα αυτών των στρατηγικών κατευθύνσεων και της ειδικής ανά χώρα καθοδήγησης. Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερόμενων στοιχείων της πρότασης, ο προτεινόμενος κανονισμός συνιστά αναλογικό μέσο για την επίτευξη του σκοπού του, δεδομένου ότι χρησιμοποιεί μόνο μέτρα που είναι ανάλογα προς τους στόχους του.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Το προτεινόμενο ενωσιακό πλαίσιο διακυβέρνησης δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω οδηγιών ούτε μέσω προαιρετικών πράξεων. Ως εκ τούτου, ενδείκνυται εν προκειμένω η χρήση κανονισμού.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η πρόταση λαμβάνει υπόψη τις απόψεις που εξέφρασαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η σύνοδος κορυφής για το ευρώ.

Στην έκθεση ίδιας πρωτοβουλίας του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατύπωσε τις απόψεις του για την κατάρτιση χάρτη πορείας σχετικά με τη δημοσιονομική ικανότητα για την ευρωζώνη (έκθεση Böge/Berès – 2015/2344(INI) της 16ης Φεβρουαρίου 2017).

Στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής για το ευρώ που διεξήχθη τον Δεκέμβριο του 2018 ανατέθηκε στην Ευρωομάδα να επεξεργαστεί τον σχεδιασμό, τους όρους εφαρμογής και το χρονοδιάγραμμα ενός δημοσιονομικού μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας για τη ζώνη του ευρώ «με βάση τη σχετική πρόταση της Επιτροπής που θα τροποποιηθεί εφόσον κριθεί απαραίτητο», η οποία έγινε κοινώς αντιληπτή ως το πρόγραμμα στήριξης μεταρρυθμίσεων που πρότεινε η Επιτροπή τον Μάιο του 2018. Ειδικότερα, στη δήλωση της συνόδου κορυφής για το ευρώ που διεξήχθη τον Δεκέμβριο του 2018 ζητήθηκε το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα να υπόκειται σε κριτήρια και στρατηγική καθοδήγηση από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.

Στις 14 Ιουνίου 2019 η Ευρωομάδα κατέληξε σε συμφωνία σχετικά με τους όρους λειτουργίας του μελλοντικού δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ, στους οποίους καθορίζονται τα γενικά χαρακτηριστικά του εν λόγω μέσου και ζητείται η κωδικοποίηση των ρυθμίσεων του πλαισίου διακυβέρνησης για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ σε «πρόσθετη πράξη». Επιπλέον, κατά τη σύνοδο κορυφής για το ευρώ που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιουνίου 2019 επισημάνθηκε ότι στο πλαίσιο διακυβέρνησης του συγκεκριμένου μέσου πρέπει να διασφαλίζεται η «αυτονομία των αποφάσεων» των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.

Εν προκειμένω, μόνο ένας χωριστός κανονισμός βάσει του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ θα μπορούσε να διασφαλίσει την αυτονομία του πλαισίου διακυβέρνησης, όπως ορίζεται στη Συνθήκη. Καταρχάς, μόνο με χωριστό κανονισμό βάσει του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ μπορούν να θεσπιστούν μέτρα οικονομικής διακυβέρνησης, τα οποία προσδιορίζουν τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τους στόχους για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, στοιχεία σημαντικά στο πλαίσιο του μελλοντικού δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Κατά δεύτερον, μόνο ένας κανονισμός βάσει του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ μπορεί να προβλέψει μηχανισμούς για την άσκηση αρμοδιοτήτων λήψης αποφάσεων από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ στον τομέα του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών.

Εκτός του ότι διασφαλίζει την «αυτονομία των αποφάσεων», την οποία απαιτεί η σύνοδος κορυφής για το ευρώ, η έκδοση πρότασης βάσει του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ θα κωδικοποιήσει τη σχετική με τη ζώνη του ευρώ διάσταση της διακυβέρνησης του μέσου κατά τρόπο συμβατό με τα προνόμια της Επιτροπής σε σχέση με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και του προγράμματος (όσον αφορά το μελλοντικό δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα).

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η πρόταση δεν συνδέεται με το πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και απλούστευσης του κανονιστικού πλαισίου και δεν ενέχει κόστος συμμόρφωσης για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή για οποιαδήποτε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν θα έχει άμεσο αντίκτυπο στον σεβασμό και στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ένωσης, διότι ο κανονισμός προβλέπει απλώς τη θέσπιση ενός πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης. Οι στρατηγικές κατευθύνσεις και τα μέτρα (συστάσεις) του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του προτεινόμενου κανονισμού δεν έχουν δεσμευτική ισχύ και απευθύνονται στα κράτη μέλη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν θα έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Ο προτεινόμενος κανονισμός θεσπίζει πλαίσιο διακυβέρνησης του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, το γενικό αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού είναι το πλαίσιο διακυβέρνησης του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ εντός του πλαισίου του προγράμματος στήριξης μεταρρυθμίσεων. Ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής του εκτείνεται στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (άρθρο 1).

Ο προτεινόμενος κανονισμός προβλέπει δύο διαφορετικά είδη μέτρων που μπορούν να θεσπίζονται από το Συμβούλιο, όπως αποσαφηνίζεται στους στόχους του (άρθρο 3). Όσον αφορά τη ζώνη του ευρώ συνολικά, κατόπιν συζητήσεων στο πλαίσιο της Ευρωομάδας, το Συμβούλιο δύναται να εκδίδει στρατηγικές κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για τη ζώνη του ευρώ. Όσον αφορά τα επιμέρους κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, το Συμβούλιο δύναται να διατυπώνει ειδική ανά χώρα καθοδήγηση στην οποία καθορίζονται οι στόχοι των σχετικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, τις οποίες τα οικεία κράτη μέλη ενδέχεται να επιθυμούν να υποβάλουν στην Επιτροπή στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση θα συνάδει με τις στρατηγικές κατευθύνσεις για τη ζώνη του ευρώ, καθώς και με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής μετά από συζητήσεις, κατά περίπτωση, εντός των συναφών και βασιζόμενων στη Συνθήκη επιτροπών.

Η πρόταση προβλέπει την ενσωμάτωση των στρατηγικών κατευθύνσεων για τις προτεραιότητες των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων της ζώνης του ευρώ στη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ (άρθρο 4). Θα απαιτείται η διεξαγωγή συζητήσεων στο πλαίσιο της Ευρωομάδας πριν από την έκδοση στρατηγικών κατευθύνσεων ως αναπόσπαστου μέρους της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από σύσταση της Επιτροπής. Επιπλέον, η σύνοδος κορυφής για το ευρώ θα εγκρίνει την προσέγγιση σε ετήσια βάση. Ο προτεινόμενος κανονισμός επιβάλλει επίσης στην Επιτροπή την υποχρέωση να ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των προηγούμενων ετήσιων στρατηγικών κατευθύνσεων, προκειμένου να παρέχεται στο Συμβούλιο η δυνατότητα να αποτυπώνει στις στρατηγικές κατευθύνσεις του επόμενου έτους την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την υλοποίηση των πολιτικών.

Το πλαίσιο διακυβέρνησης αποτυπώνεται επίσης με πιο συγκεκριμένους όρους στη διάταξη περί σύστασης του Συμβουλίου (άρθρο 5), η οποία παρέχει ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση θα πρέπει να συνάδει με την καθοδήγηση που περιλαμβάνεται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για το οικείο κράτος μέλος ή θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τυχόν απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής. Η σύσταση του Συμβουλίου, η οποία συνοδεύεται από ειδική ανά χώρα καθοδήγηση, θα εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία μετά από σύσταση της Επιτροπής. Τόσο οι στρατηγικές κατευθύνσεις (άρθρο 4) όσο και η ειδική ανά χώρα καθοδήγηση θα μπορούν να αξιοποιηθούν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Αμφότερες θα χρησιμεύουν ως βάση για την υποβολή, εκ μέρους των κρατών μελών, πιθανών

προτάσεων σχετικά με συνεκτικές δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Εντέλει, εναπόκειται στα κράτη μέλη να επιλέγουν αν θα συμμετάσχουν και θα υποβάλουν επιλέξιμες δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων προκειμένου να λάβουν στήριξη στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου.

Το δημοσιονομικό μέσο μπορεί να ορίσει ελάχιστο ποσοστό εθνικής συγχρηματοδότησης ως ποσοστό επί του συνολικού κόστους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 6 ορίζει ότι, βάσει εκτίμησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο θα προσδιορίζει τα κράτη μέλη τα οποία θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική ύφεση για τους σκοπούς της διαφοροποίησης του ποσοστού εθνικής συγχρηματοδότησης στο πλαίσιο του μελλοντικού δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1056/2005 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1177/2011 του Συμβουλίου⁶.

Ο προτεινόμενος κανονισμός επιβεβαιώνει τον κανόνα της ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 136 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ σε σχέση με τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τις συστάσεις του Συμβουλίου: δικαίωμα ψήφου θα έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (άρθρο 7).

Προκειμένου να ενισχυθεί ο διάλογος μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, ιδίως μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, και να διασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία, ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει τις παραμέτρους για τη διεξαγωγή οικονομικού διαλόγου με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωομάδας (άρθρο 8). Στο πλαίσιο αυτό, η αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να διοργανώνει οικονομικό διάλογο και να καλεί τον πρόεδρο του Συμβουλίου και τον πρόεδρο της Ευρωομάδας για τη διεξαγωγή συζήτησης σχετικά με τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει του κανονισμού.

Για τους σκοπούς της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του προτεινόμενου κανονισμού, η Επιτροπή υποχρεούται να δημοσιεύει και να διαβιβάζει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ανά τετραετία, αρχής γενομένης από το 2023 (άρθρο 9).

⁶

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997R1467&from=EN>;
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005R1056&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:306:0033:0040:EL:PDF>

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου διακυβέρνησης για το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχείο β) σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 6,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια⁷,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁸,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών αποτελεί θέμα κοινού ενδιαφέροντος. Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ έχουν ιδιαίτερο συμφέρον και ευθύνη να ασκούν οικονομικές πολιτικές οι οποίες προάγουν την καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και να αποφεύγουν πολιτικές που την θέτουν σε κίνδυνο στο πλαίσιο των γενικών προσανατολισμών που χαράσσονται από το Συμβούλιο.
- (2) Προκειμένου να διασφαλίζεται η καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικονομιών τους μέσω στοχευμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Κατά τη σύνοδο κορυφής για το ευρώ που διεξήχθη τον Δεκέμβριο του 2018 ανατέθηκε στην Ευρωομάδα να επεξεργαστεί τον σχεδιασμό, τους όρους εφαρμογής και το χρονοδιάγραμμα ενός δημοσιονομικού μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας για τη ζώνη του ευρώ. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη πραγματοποιούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με συνεπή, συνεκτικό και άρτια συντονισμένο τρόπο, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί πλαίσιο διακυβέρνησης ώστε το Συμβούλιο να είναι σε θέση να παρέχει στρατηγικές κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που πρέπει να τηρούνται εντός της ζώνης του ευρώ από τα κράτη μέλη. Το εν λόγω πλαίσιο θα ενισχύσει τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα της ζώνης του ευρώ. Το Συμβούλιο θα πρέπει επίσης να παρέχει ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σχετικά με τους επιμέρους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, που μπορούν να λάβουν

⁷ EE C [...] της [...], σ. [...].

⁸ EE C [...] της [...], σ. [...].

στήριξη από το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Δεδομένου ότι το συγκεκριμένο πλαίσιο αφορά ειδικά τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος σε ψηφοφορίες βάσει του παρόντος κανονισμού.

- (3) Σε επίπεδο Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής αποτελεί το πλαίσιο για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων των εθνικών μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών και για την παρακολούθηση της υλοποίησης αυτών των προτεραιοτήτων. Ο παρών κανονισμός ανταποκρίνεται στην ανάγκη εξασφάλισης συνοχής μεταξύ των προτεραιοτήτων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για τη ζώνη του ευρώ συνολικά και των επενδυτικών στόχων των επιμέρους κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, καθώς και στην ανάγκη διασφάλισης της συνέπειας των στόχων αυτών με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.
- (4) Σε ετήσια βάση, το Συμβούλιο θα πρέπει να καθορίζει στρατηγικές κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για τη ζώνη του ευρώ, στο πλαίσιο της σύστασης για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Οι στρατηγικές κατευθύνσεις θα πρέπει να εκδίδονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία μετά από σύσταση της Επιτροπής και αφού η Ευρωομάδα πραγματοποιήσει συζητήσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων οι οποίες κρίνει ότι είναι αναγκαίο και σκόπιμο να συμπεριληφθούν στις εν λόγω κατευθύνσεις. Η ετήσια σύνοδος κορυφής για το ευρώ θα διαδραματίζει τον ρόλο που της αναλογεί.
- (5) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι στρατηγικές κατευθύνσεις αποτυπώνουν την εξελισσόμενη πείρα που αποκομίζεται από την εφαρμογή του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει το Συμβούλιο για τον τρόπο εφαρμογής των στρατηγικών κατευθύνσεων κατά τα προηγούμενα έτη, παράλληλα με την έκδοση της σύστασής της σχετικά με τις στρατηγικές κατευθύνσεις και στο πλαίσιο της σύστασής της σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ.
- (6) Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να αποφασίζουν να υποβάλουν προτάσεις για δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα. Για τον σκοπό αυτόν, το Συμβούλιο θα εκδίδει σύσταση στην οποία θα παρέχεται ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σχετικά με τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που μπορούν να λάβουν στήριξη από το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα σε κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Η εν λόγω σύσταση του Συμβουλίου θα πρέπει να συνάδει με τις στρατηγικές κατευθύνσεις που εκδίδονται βάσει του παρόντος κανονισμού, καθώς και με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται, παράλληλα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής μετά από συζητήσεις, κατά περίπτωση, εντός των συναφών και βασιζόμενων στη Συνθήκη επιτροπών. Η σύσταση του Συμβουλίου λαμβάνει επίσης δεόντως υπόψη τυχόν πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που έχει εγκριθεί σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 1).

- (7) Η σύσταση του Συμβουλίου, η οποία παρέχει ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σχετικά με τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων σε κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ και εγκρίνεται με ειδική πλειοψηφία, θα πρέπει να βασίζεται σε σύσταση της Επιτροπής. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του εθελοντικού χαρακτήρα της συμμετοχής των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ στο δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, καθώς και με την επιφύλαξη των προνομίων της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή του εν λόγω μέσου.
- (8) Εντός του πλαισίου διακυβέρνησης που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό, το Συμβούλιο θα πρέπει να καθορίζει τις στρατηγικές κατευθύνσεις για τη ζώνη του ευρώ συνολικά και να παρέχει ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σχετικά με τους στόχους των δεσμών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των επιμέρους κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ. Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό της Ένωσης βάσει του άρθρου 317 της ΣΛΕΕ, το οποίο περιλαμβάνει τη διαχείριση των προγραμμάτων δαπανών. Δεν θα πρέπει να θίγονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής όσον αφορά το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα [στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης μεταρρυθμίσεων] δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) XXXX/XX.
- (9) Βάσει εκτίμησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο θα προσδιορίζει τα κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική ύφεση για τους σκοπούς της διαφοροποίησης του ποσοστού εθνικής συγχρηματοδότησης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXXX/XX [κανονισμός για το πρόγραμμα στήριξης μεταρρυθμίσεων], και με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, όπως έχει τροποποιηθεί.
- (10) Για να ενισχυθεί ο διάλογος μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, ειδικότερα δε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, και να διασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία στο πλαίσιο του εν λόγω οικονομικού διαλόγου, η αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να καλέσει τον πρόεδρο του Συμβουλίου, την Επιτροπή και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τον πρόεδρο της Ευρωμάδας, να προσέλθουν ενώπιον της επιτροπής για να συζητηθούν τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (11) Ανά τακτά χρονικά διαστήματα, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού.
- (12) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, ο οποίος συνίσταται στη συμβολή στην καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και στη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα της ζώνης του ευρώ με τη θέσπιση πλαισίου διακυβέρνησης για το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης λόγω της κλίμακας της δράσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει διατάξεις για το πλαίσιο διακυβέρνησης του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης μεταρρυθμίσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) XXXX/XX¹⁰.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (a) «ειδικές ανά χώρα συστάσεις»: οι συστάσεις του Συμβουλίου που απευθύνονται σε κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής·
- (b) «σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»: η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 136 σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 3

Στόχοι

Ο παρών κανονισμός συμβάλλει στη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα των οικονομιών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ μέσω του καθορισμού πλαισίου διακυβέρνησης για το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, το οποίο προβλέπει τα εξής:

- (a) τις στρατηγικές κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων της ζώνης του ευρώ συνολικά·
- (b) ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σχετικά με τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που αφορούν το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, η οποία συνάδει με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

¹⁰ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

Άρθρο 4
Στρατηγικές κατευθύνσεις για τη ζώνη του ευρώ

1. Έπειτα από σύσταση της Επιτροπής και κατόπιν συζητήσεων στην Ευρωομάδα, το Συμβούλιο καθορίζει, στο πλαίσιο της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ και σε ετήσια βάση, τις στρατηγικές κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων της ζώνης του ευρώ.
2. Παράλληλα με τη σύστασή της που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφάρμοσαν τις στρατηγικές κατευθύνσεις των προηγούμενων ετών.

Άρθρο 5
Ειδική ανά χώρα καθοδήγηση

1. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, εκδίδει σύσταση προς όλα τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ στην οποία παρέχεται, σε ετήσια βάση, ειδική ανά χώρα καθοδήγηση σχετικά με τους στόχους των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για τους σκοπούς των δεσμών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, τις οποίες τα κράτη μέλη δύνανται να υποβάλουν μεταγενέστερα βάσει του κανονισμού (ΕΕ) XXXX/XX [κανονισμός για το πρόγραμμα στήριξης μεταρρυθμίσεων].
2. Η σύσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι συνεπής με τις στρατηγικές κατευθύνσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4, καθώς και με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για το οικείο κράτος μέλος. Στη σύσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το Συμβούλιο λαμβάνει δεόντως υπόψη τυχόν πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 472/2013.

Άρθρο 6
Σοβαρή οικονομική ύφεση

Κατά περίπτωση, βάσει εκτίμησης της Επιτροπής, στη σύσταση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 προσδιορίζεται αν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει σοβαρή οικονομική ύφεση για τους σκοπούς της διαφοροποίησης των ποσοστών εθνικής συγχρηματοδότησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXXX/XX [κανονισμός για το πρόγραμμα στήριξης μεταρρυθμίσεων].

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

Άρθρο 7
Ψηφοφορία στο Συμβούλιο

1. Όσον αφορά τα μέτρα που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.
2. Η ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 8
Οικονομικός διάλογος

Για να ενισχυθεί ο διάλογος μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, ειδικότερα δε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, και να διασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία, η αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να καλέσει τον πρόεδρο του Συμβουλίου, την Επιτροπή και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τον πρόεδρο της Ευρωομάδας, να προσέλθουν ενώπιον της επιτροπής για να συζητηθούν τα μέτρα που ελήφθησαν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 9
Επανεξέταση

1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στη συνέχεια ανά τετραετία, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω έκθεση αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού.
2. Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 10
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]

Για το Συμβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]